

Organ de afirmare românească

Inscris sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

Abonament anual — — Lei 200.— Bănci, Industrii, Inst. part. și publice Lei —2000
 Abonament lunar — — Lei 500.—

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. CLOȘCA Nr. 7

S-au împlinit 50 de ani dela moartea marelui om de stat ION C. BRĂTIANU

La 4 Mai, 1941, s'au împlinit 50 de ani dela moartea marelui om politic și vizionar, care a fost Ion C. Brătianu. În timpurile actuale evoca ilustruului nostru om politic, Ion C. Brătianu, dobândește o semnificație deosebit de importantă, prin claritatea sa, cari s'au infaptuit azi întocmai cum prevădeau marele dispărut. Ion C. Brătianu, unul din investiiții excepționale cași-au slujit cu credință și protament Regele și Tara, a fost acela care a semnalat alierea României la tripartita alianță cu Germania și Italia. Astăzi când, după o regreabilă rătăcire și nesocotire intereselor vitale ale Neamului, reluăm relațiile — de căror baze au fost puse

de marele Ion C. Brătianu, reîmprospătăm dreptul la recunoștința unanimă a Neamului pentru cel care și-a împlinit misiunea cu o măreție care se afirmă în toată amplitudinea și elocvența în această fază a creării Europei noi. Ion C. Brătianu a fost un inovator, cu inima plină a simțului național, dar fără a fi revoluționar, om de acțiune cu fulgerătoare realizare a planului. Cu ocazia împlinirii a 50 de ani dela moartea marelui Ion C. Brătianu s'a oficialat Duminică, 4 Mai, dimineața, un parastas — la Florica — de către un mare sobor de preoți, la care au luat parte membrii familiei, precum și un mare număr de notabilități.

Sărbătorirea zilei de 10 Maiu la Arad

Ziua de zece Maiu, sărbătorirea sărbătorilor noastre naționale, a fost serbată la Arad, cu un fast deosebit. Am văzut defilând, tinerile păstare ale nației — viitori pionieri de cremene ai țării — am văzut trecând cu elan, așa cum l-au avut Românii de-auna, ostașii țării. Sărbătorirea zilei a început cu „Te-Deum”-ul dela catedrală. La sfârșitul serviciului divin, a vorbit dl. general de brigadă Manu, subliniind importanța zilei, care s'a terminat, elogiind conducerea actuală, pe M. S. Regele care a spus printre altele: „Trăiască România întregi”, în tumultul de urale ale ostașilor țării și ale publicului. De față erau și reprezentanții armatei germane, creștințioși prieteniei ce ne păgă.

Apoi în fața Primăriei s'a făcut defilarea. Au defilat coloile secundare de băieți și fete, după cari au urmat regimentele militare. La sfârșit a defilat armata.

În tribună erau: P. S. S. dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului, d. general Manu, dl. col. V. Mihailescu, președintele județului, dr. Cornel Radu, primarul municipiului, dl. dr. Gh. Tăutu, prim-

procuror și o seamă de reprezentanți ai armatei germane. Publicul a aclamat îndelung coloanele ce defilau prin fața lui. După masă, la Palatul Cultural a avut loc un festival, dat prin concursul corului din Bărzava, de sub conducerea d-lui Dobreanu și al școalelor secundare de fete. În suburbiile orașului au avut loc alte serbări, în care s'a arătat însemnătatea zilei de 10 Maiu.

Moartea filozofului HANS DRIESCH

Cunoscutul filozof german Hans Driesch a murit zilele trecute, la Lipsca. Hans Driesch a fost acela care a revoluționat știința biologică prin teoriile sale, potrivit cărora viața nu este supusă numai legilor pur mecanice, ci se poate schimba pr'n voință proprie. Principala sa operă „Filosofia organelor” a fost tradusă în toate limbile lumii civilizate. Hans Driesch moare în vârstă de 73 de ani, și cu el dispărea una din figurile cele mai reprezentative ale filozofiei contemporane.

M. S. Regele Mihai I a fost înaintat la gradul de Mareșal

Sâmbătă, 10 Mai, înainte de amiază s'a desfășurat în Capitală solemnitatea înălțării la gradul de Mareșal a M. S. Regelui. Cu prilejul zilei de 10 Mai, în zorii zilei 101 lovituri de tun au anunțat populației Capitalei, marea sărbătoare națională a românilor de pretutindeni. De cu dimineață, trupele s'au încolonat în Piața Victoriei, precum și populația, în mare număr, în așteptarea M. Sale Regelui și a Conducătorului Statului. La orele 10, Majestatea Sa Regele, însoțit de Conducătorul Statului a sosit în Piața Victoriei, fiind întâmpinat de către d. general Pantazi, care a dat raportul. Sosirea Majestății Sale Regelui a fost anunțată prin 21

lovituri de tun, întonându-se Imnul Regal.

M. S. Regele Mihai I
 După ce M. Sa Regele și Conducătorul Statului au

trecut în revistă trupele, în urale nesfârșite din partea asistenței, s'au îndreptat spre tribună, unde după dădina ortodoxă a fost întâmpinat de P. S. S. Episcopul Armatei Ciopron, cu Sf. Evanghelia, pe care Majestatea Sa sărutând-o, s'a oficiat Te-Deum-ul. După sfânta slujbă, a avut loc defilarea, închinându-se în fața Majestății Sale Regelui steagurile unităților din garnizoana București și a școalelor militare, precum și cele ciuruite de gloantele dușmane, din războiul mondial, semnele biruințelor trecute și viitoare. La defilare au luat parte mai multe detașamente de onoare ale trupelor germane aflate în Capitală.

Glosse la național-socialism
 Discuții și păreri

Fără a tăgădui că, tot omul are drept la viață, dar o restricțiune se impune. Omul are drepturi la viață, dar trebuie să aibă și datorii, nu după lege, ci după dreptate. Aceasta înseamnă că dacă omul are drept la consumația de bunuri el să aibă și obligația la producerea lor. Cu alte cuvinte să-și câștige fiecare pâinea în sudoarea frunței lui. Acesta este cel dintâu principiu de dreptate. Dar pe lume oamenii alcătuiesc națiuni, adică mase cât mai compacte de indivizi descinzând din același obârșie și legați între ei de adânci afinități sufletești. Aceste mase etnice ocupă întinderi mai mari sau mai mici de pământ, pe cari le muncesc producând bunuri necesare vieții. Ori socialismul-național înseamnă domnia acestor grupe etnice pe pământul pe care-l moștenesc din moși și strămoși. Deci înseamnă că ele trebuie să fie stăpâne la ele acasă. Nimic mai simplu. Încât conceptul de socia-

lism-național, — care repugnă atât de mult masonilor și filo-masonilor noștri, — e tot ce poate fi mai firesc, căci nu există om pe lume, care aparținând unei națiuni, să nu se mândrească cu origina lui etnică și să nu iubească pe cei de un neam cu el mai mult decât pe ceilalți. Tot așa cum se întâmplă și cu credințele religioase, cari intră în structura sufletească a omului, cu rădăcini chiar mai adânci, ca înșiși instinctele cari stau la baza vieții. Deci nu desființarea hotarelor, — cum doresc miopiile noastre cu ochelari de marea londoneză, dar cu lentile „afixat-internațional”, — nici distrugerea acelor elemente sufletești, cari definesc o națiune și o diferențiază de toate celelalte. Nu; aceasta ar fi O NEBUNIE ȘI TRISTĂ ȘI GOALĂ, după vorba poetului. Trebuie ca toți ce vor să conlocuiască pentru totdeauna pe un pământ cu cei

ce-i stăpânesc în virtutea dreptului soare al ginților, să se încadreze ritmului lor de viață, contopindu-se sufletește cu ele, adoptând felul lor de viață și idealurile lor, toate tradițiile și toate năzuințele lor. Iată ce trebuie — după mine — ca pacea și iubirea să poată domni între oameni. Dacă greșesc, să fiu iertat; dar să fiu convins de greșală.

CORIOLAN BARBAT

Un nou port olandez
 Chiar înainte de 10 Mai 1940 se făcea din ce în ce mai simțită necesitatea creierii unui port la sfârșitul d'gului care duce spre Marea Yssel. În scurt timp se vor începe lucrările de construcție pentru acest port, planurile fiind de acum terminate. Portul va avea un bazin lung de 1000 m. și lat de 550, având o intrare de circa 160 m. Deasemeni vor fi construite depozite și instalații de încălzire și debarcare. Cheltuielile se vor cifra la 55.000 florini olandezi.

Informațiuni

Cu ziua de 1 Mai guvernul francez a introdus pe tot teritoriul Franței cartele pentru îmbrăcăminte pentru cetățenii francezi. Pe aceste cartele vor avea o valabilitate de un an și în general sunt identice cu acelea introduse în Germania și care au reușit să dea completă satisfacție. Deci și cartelele franceze au „puncte”, valoarea diferitelor fabricate textile fiind calculată în puncte. Întrând astfel în strictul necesar cumpărăturile de îmbrăcăminte.

Publicațiune

Aprobările pentru cumpărare de cauciucuri, pentru autovehicule, se dă de către S. S. I. A. A.

Cei ce doresc a-și procura, se vor adresa Cercului de Recrutare Arad (Biroul Rechițiilor) care va verifica actele ce le dă dreptul de a cumpăra și starea cauciucurilor și își va da avizul după care S. S. I. A. A. va aproba eliberarea cauciucurilor contra cost dela fabrica Banloc.

p. Comandantul Cercului Recrutare Arad Maior:

DRAGOMIR

Șeful Biroului Rechițiilor Maior:

I. SEREDAN

Inmulțirea peștilor

Stiuca depune circa 100 mii, crapul 500.000, iar numeroși alți chiar până la șapte milioane ouă într-o perioadă de gestație. Dacă din toate aceste ouă ar ieși pești mici, apele depe globul pământesc nu mai ar fi suficiente pentru a-i adăposti.

Consumul de țigări al Statelor-Unite

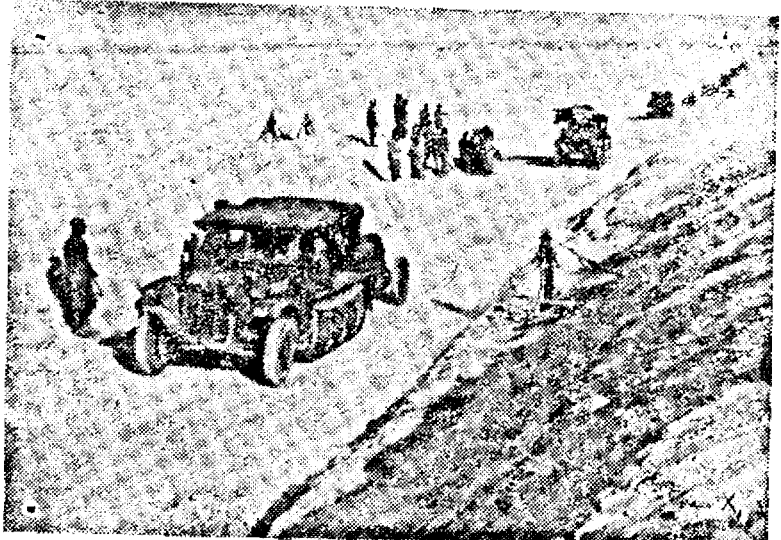
În anul precedent s-au consumat în Statele Unite 173 miliarde de țigări, față de 164 miliarde în anul 1938. Întru cât a crescut consumul de țigări tocmai în Statele Unite, care este astăzi în fruntea tuturor țărilor consumatoare de tutun, reiese din faptul că acest consum s'a mărit de 11 ori în decursul unui sfert de secol.

CELE MAI NOUI REVISTE DE MODĂ

CELE MAI ACTUALE III REVISTE,

CELE MAI BUNE CĂRȚI GERMANE de educație, literatură de distracție, cărți de specialitate, ca și articole pt. cadou, precum și rechizite de birou, găsiți la recentul deschis depozit de specialitate

„Librăria Germană” ARAD, Str. Eminescu 28.

Unități grele motorizate germane în Libia

O firmă americană livrează acum carne, legume și lichide, ba chiar ouă, în baloane din gumă, în loc de butoaie sau cutii de conserve, cum se obișnuia până în prezent. Nu este vorba de un nou procedeu de conservare, ci se păstrează același principiu: închiderea ermetică a alimentelor. Este numai un progres în privința tehnicii de „împachetare”, baloanele fiind cu mult mai ieftine decât cutiile de conserve sau butoaiele. În afară de alte avantajii, se speră că se va economisi, prin noul procedeu, 1/2 sau cel puțin 1/3 din cheltuielile de până acum.

Mănușa

Nu se poate știe cu precizie de când au început oamenii să poarte mănuși. Fapt cert este că mănușile se purtau încă din antichitate. Impotrivă frigului, vechii persi purtau mănuși din blând. Grecii, grijiți de frumusețea lor, săpau în grădini, la zarzavat sau la flori, cu mănuși. Intrucât pe vremea aceea nu exista furculița, grecii și romanii mâneau cu mănuși ca să nu-și frigă degetele. Germanii și popoarele scandinave purtau mănuși împotriva frigului, dar mănușile lor n'aveau degete. Regii și nobilii purtau mănuși cu podoabe, ca distincție. Împărații germani purtau deosebită mănuși, de culoarea purpurii. Când împăratul acorda cui-va o mănușă, acesta era un simbol pentru cel în cauză că are dreptul să fondeze un oraș, o cetate, etc. Mănușa servea și la provocările la duel. Interesant este faptul că, femeile au început să poarte mănuși mult mai târziu decât bărbații. Abia în secolul XIII-lea, femeile au început să poarte mănuși din in, până la cot. Secolul al XVII-lea, se poate spune că este secolul mănușilor. În anul 1629, Card'nalul Richelieu a dăruit reginei Maria de Medici 6 perechi de mănuși de mare valoare pentru a o câștiga planurilor sale. De pe vremea aceea, au început să se poarte mănuși de piele, blând, lână, mătase, etc. Tot dela cavalerii medievale, mănușa a fost adoptată și de militari, făcând parte integrantă din uniformă.

EPIGRAME

Răspuns pseud. „Poneză” în epigrama-i dintr-o „revistă locală” nemulțumit de proverbe.

Căi scos dintr'un abecedar,
Un proverb lpsit d'esență —
Nu mă miră că e hilar:
„Când ț-e mintea în carență”.

Aceluias, nemulțumit de-o strofă din poezia mea „Cântecul Invierții”.

Că hazul ți-este diluat,
Și căi dat d'n nou eșec
Nu e un lucru de mirat;
„Când ți-e capul sterp și sec”...

Unei cadine

Cuprinsă de-un dor hoinar,
De matelotul dela proră —
Ai naufragiat în lupanar,
Spunând că ești „m'noră”...

Dascălu Narcis

Colțul vesel

Critica teatrală

— Ia spune-mi, are piesa și happy end?
— Cum nu, toată lumea e fericită când s'a terminat.

Tragedia americană

— Vam adus înapoi revolverul pe care l-am cumpărat ieri. Nu funcționează, iar în al doilea rând n'am împăcat cu B'l...

Pe stradă

— Scuzați, doamnă, parcă v'cm văzut fața undeva.
— Exclus, de ani de zile o port în același loc.

Invenție

— Ai auzit? În America s'a inventat o mașină care constată imediat dacă cineva minte.
— Și asta d-ta găsești că e o invenție nouă?
— Nu e?
— Sigur că nu, eu acum 20 de ani am luat de soție o astfel de mașină.

Aristocrație mărținoasă

Aristid are un proces civil, pe care câștigându-l alături la prima instanță cât și la Curtea de Apel, ajungând însă, prin contestație, la Înalta Curte de Casație, avocatul disperat îi raportează:
— Grozav, la Curtea de Casație am pierdut procesul!
— Nu face nimic, zise calm Aristid, de două ori am câștigat noi, odată pot câștiga și ei...

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 15 Maiu a. c. la orele 11 a. m. se va ține la direcțiunea Intreprinderii Comunale din str. M. Scaevola 9—13 o tratare directă pentru închirierea pe sezonul de vară a anului 1941 a gheretei de lemn construită pe Malul Mureșului lângă Uzina de apă, pentru vânzării de răcoritoare și alimente. Oferenții pe lângă chiria oferită vor depune și o garanție de Lei 5.000.— (cincimii) în numerar.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele de serviciu la Direcțiunea Intreprinderii Comunale.

DIRECȚIUNEA

COLȚUL LITERAR

Cântare pentru o tristețe...

Ne rupem sufletele 'n două, ca să prindem într'ânsele, zâmbiri de amăgiri frumoase;
Și, cuprinzându-ne în povestiri duiioase
din noi și visul și tristețile le vindem. —

Ne-am încheștat de basmaul nostru, ca de o părere,
și ne-am umplut gândirea cu tristețe rară
ca să gustăm, noi toți, o beutură-amară,
și să ne pierdem, duși, către durere.

Și totuși nu simțim că neputința
acoperă 'n moloz a noastre visuri...
Și nu vedem c'alunecă 'n abisuri
și visurile noastre, și ființa...

Ci 'nerezători, cu pași de tinerete
ne pierdem în luminile din lume
cântând, cu stelele, romanța fără nume
și rătăcind cu gândurile prin tristețe...

Mircea Emandi

Târziu

Burieni triste m'a zălit și anti,
Mereu 'mi crește 'n suflet melancolia
D'n margini de mahala, elegiac castanii,
Își făceau mătâni, spre cerul de peruzea.

Zarea e o dăltă ce plânge în strune,
Se despletește seara 'n oglinzi de ape
Și va veni o zi voevodaică, ce va pune,
Luceferi palizi, să mă sărute pe pleoape.

Ieremie Ciuceru

PROHODIREA

Te prohodeau popi și dascăli,
Cu părul alb ca și fătoral —
Și ceru' și-a deschis pridvorul,
În cânt de albe tângări...

Și 'n sufletul meu melancolic,
S'a deschis-o adăncă rană —
Și-am beut d'n cești și cană,
Pel'n d'n sufletul lăuntric...

Un fior lăuntric m'a durut,
În serile acelea funerare —
Și plângeam cu hohote-amară,
Sărutând — bulgării de lut...

Mihail Semlecan

SANATORIU

În seara aceia proletară,
Trecea ca o stafie pe trotuar
Cântând din laută c'nn arcus,
Un om nebun, 'n ins murdar...

Porniră ca hohotele de-ape,
Prin mahalalele beține —
Plozii osticoși și murdari,
După omul cu degete uscățive...

Tușeau bolnavii, cadaveric,
Rădeau pe geam, rădeau'n gol
Un nebun scuipa sânge 'ntuneric,
Trântit 'n colț, bolnav pe-un țol...

V. Harion

Echipa de football a Germaniei va juca viitorul său match la 1 Iunie la Bucureșt

În urma amânării matchului cu Italia, programat pentru 18 Mai la Berlin, echipa de football a Germaniei va susține viitorul său match la 1 Iunie la Bucureșt. Întâlnirea cu România este al patrulea match internațional al echipei germane în acest an și în același timp al 181-lea din carieră.

După această partidă națională Reichului va mai susține încă matchuri internaționale, conform următorului program:

29 Iunie: Germania — Danemarca la Copenhaga.

3 Iulie: Germania — Finlanda la Helsinki.

17 August: Germania — Slovacia la Breslau.

14 Septembrie: Germania — Suedia la Stockholm.

Afară de aceste întâlniri, mai sunt prevăzute matchuri cu Italia (în Germania), cu Ungaria (la Budapesta) și eventual cu Bulgaria și Croația. Datele lor însă, încă n'au fost fixate. (RDV)

Stelele unei stele vor lumina un far

Stelele Unite se lucrează fe-
construcția unui far uriaș
ntrea lui Columb. Se crede
nticul monument dela Cou-
ajillo va fi terminat încă
1942. Farul se va ridica
clădire de dimensiuni ex-
le, unde se vor instala in-
le, Biblioteca națională co-
ă, Muzeul columbian, o uni-
și un institut pentru cer-
reg-urilor tropicale. Încă
ul președintelui Trujillo a
din inițiativa acestuia, un
 internațional, acordându-se
intâiu proiectului pentru
care să se termine printr'o
riașă vesnic lumînată. Noap-
re roșii de lumîna se vor
tre cer. Datorită unor apa-
eciale, erucea roșie va pu-
zută încă dela o distanță
mle (325 km.). Un comitet
onomi aleg actualmente o

stea, ale cărei raze de lumîna,
prinse prin instrumente speciale și
transformate în energie, să aprin-
dă focul etern al farului. Se știe,
că în 1933, cu ocazia expoziției
mondiale din Chicago, nenumăra-
tele lămpi ale orașului au fost ilu-
minate cu ajutorul razelor stelei
Arkturus, acestea fiind întrebuința-
te pentru activarea uzinei electrice.
Lumina stelei Arkturus ajunge
în patruzeci de ani la supra-
fața pământului. Pentru iluminarea
farului din San Domingo se caută
însă o stea, ale cărei raze să ajun-
gă în 450 de ani în atmosfera no-
astră. Căci astfel razele care vor ilu-
mina farul sunt tocmai acelea emise
de steaua respectivă în momen-
tul când Christoph Columb a ză-
rit pentru prima oară insula Gua-
nahami (San Domingo sau Haiti
de astăzi).

Nouile tarify pe

Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria

la Ferată Electrică
Podgoria aduce la cu-
că, tarifele de măr-
vigoare la data de
1941 se majorează pe
1 Iunie 1941 cu 25%.

și transporturi coletărie.
Deasemenea pe data de
1 Iunie se sporesc în general
cu 25% și toate taxele tarifa-
te pentru călători. Pe aceea-
și dată se va spori și tari-
ful abonamentelor.

Direcțiunea

Centru păstrarea blănurilor

vară vă oferă serviciile sale

Blănăria Zircher

A R A D, Strada Eminescu Nr. 14

Impinările Sindicatului Presei Periodice din România către Conducătorul Statului

permise pe C. F. R. pentru ziaristii profesioniști
noriu pentru interzicerea funcționarilor publici,
pensionari, de a face pe gazetarul

am textul memoriului
Conducătorului Statu
tru a interzice func-
publici, preoților,
marilor, de a se mai o-
gazetăria.
textul:
Domnule General!
că ori-și cine își dă seama
mult trebuie să fi ocupat cu
interese ale Statului, vom o-
medat — subiectul și sco-
unei intervenții.
sele de provincie meseria
și, ani de-a rândul, a fost și-
la îndemna oricui. Mulți
ori plătiți din bugetul Sta-
se mulțumesc cu slujba pe

care o au și deci în așa zisele ore
libere mai scot câte-o gazetă perio-
dică, de cele mai multe ori oribil
redactată, sau fac pe coresponden-
ții informatori pe la diferite zăre
zănice din Capitală.
In această situație de „pseudo-
ziariști” se găsesc deci: funcționari
publici, preoți, pensionari, ș. a., care
țin morțiș să facă pe zariști,
concurând în mod neobișnuit pe ade-
vărații profesioniști prin faptul că
dânșii își oferă serviciile contra
unor remunerații ridicole, neavând
nimic de pierdut!
Se pune însă o întrebare logică:
Ce s-ar întâmpla dacă toată funcția
nărmăea din țară ar edita gazete,
sau s-ar ocupa cu trimțterea de in-

Aviz pentru agri- cultorii cultivatori de sfeclă de zahăr

Sindicatul cultivatorilor
de sfeclă de zahăr din Arad
și Bănat face cunoscut tutu-
ror acelor agricultori, cari
pe anul în curs au încheiat
contract cu fabrica de zahăr
și doresc să-și mențină drep-
tul la borhotul uscat, să-și
anunțe aceasta intențiune
sindicatului în scris sau ver-
bal (Sindicatul Cultivatori-
lor de Sfeclă de Zahăr, Arad,
B-dul Regele Ferdinand I,
Nr. 41) cât de curând, dar
cel mai târziu până la finea
lunii Iunie. Aceia cari li-
vreză sfeclă de zahăr cu
trăsuri în curtea fabricii,
nu-și pot forma drept la bor-
hot uscat. Fiecare cultivator
primește o cotă de 1% bor-
hot uscat din cantitatea de
sfeclă predată fabricii. In-
scrierea la borhotul uscat se
poate face numai individual
și nu în grupări pe comune,
cu arătarea numelui, domi-
ciliului și a suprafeței de se-
nfanătură de sfeclă.

Monopolizarea porum- bului în Bulgaria

In Bulgaria, până acum porum-
bul era monopolizat numai în ce
privește comerțul exterior, mono-
polul a fost extins acum și la con-
sumul intern, pentru o reglementa-
re mai bună a producției și consu-
mației.
aceasta sub rezerva - ca șantierele
terial de războiu sau de a-și lăsa
iea, mergând spre frontul Stryei

formaii ziarelor din Capitală?

Ne-am găsi, desigur, într'o pu-
derie de „MONITOARE” locale, in
care s'ar putea căi fel Je fel de
aprecieri la adresa șefilor ierarhici
și prin urmare n'ar mai fi vorba
despre opinii obiective.

Iată dece, Domnule General, vă
rugăm să puneți, odată pentru tot-
deauna, stavilă acestei situațiuni
imposibile, dându-se dispoziții ca'e-
gorice la toate departamentele, în
sensul ca funcționarii publici dela
Stat, Comună sau Regii autonome,
etc., să nu aibe dreptul de a face
pe ziaristul sau corespondentul de
ziare, punându-i-se alternativa:
„slujba ori gazetăria”, d'n două
una; Domni. funcționari având, de-
sigur dreptul să aleagă între postul
de funcționar bugetar, la Stat, Co-
mună, Casă Autonomă ș. a. m., și
între profesia de ziarist.

Este drept și echitabil ca numai
aceaia să fie considerați ziarști, cari
trăiesc, de bine de rău, depe urma
acestei profesuni, ca un'că ocupa-
țiune, prin această măsură dreaptă
venindu-se efectiv în ajutorul gaze-
tarilor profesioniști din provincie,
deveniți, în marea lor majoritate,
niște cerșetori în haine negre!

De altfel autoritățile publice din
țară pot confirma, oricând, această
situație tragică a zariștilor din pro-
vincie, cărora mai adesea, se văd
nevoite să le acorde ajutoare bă-
nești, de cele mai dese-ori din fon-
dul milei și al săracilor!

Vam desvăluți, Domnule Gene-
ral, o situație puțin plăcută și d'-
(Continuare în p. IV.)

experiență cu adevărat americană

Toți au citit des'gur principale
lui Jaques Rousseau asupra edu-
cației copiilor, prezentate în cartea
„Emile”. Conform acestor principii,
un bogătaş american, medicul de co-
pii drul Henson, a înființat, în a-
propiere de Chicago, un institut nu-
mit „Baby's 20th Century College”,
care nu este altceva decât o gră-
diniță de copii, când însă particu-
laritatea că aici copii nu sunt su-
praveghiați de persoane adulte. In
acest institut sunt adăpostiți 20 de
copii care sunt lăsați să crească li-
ber. Astfel drul Henson vrea să fa-
că o experiență unică. Copii, acum
în vârstă de 4 ani, vor rămâne aici
până la etatea de 12 ani. In acest
interval, ei nu vor avea nici un con-
tact cu adulți, nu vor învăța nimic,
nu vor primi nici o îndrumare, ci

vor trăi liberi. Mobilele și toate in-
stalațiunile curioasei grădinițe sunt
astfel construite, încât copiii se pot
servi singuri, fără nici un ajutor,
putându-și, de pildă, aranje sin-
guri, patul etc. Măncare este adu-
să de doi copii în vârstă de 10 ani.
O fetiță de 10 ani schimbă rufero.
Numai dacă un copil se îmbolnă-
vește, apare drul Henson, care în-
să supraveghează continuu, dar ne-
observat, copiii lui. Pe această ca-
le, exagerată și pur americană,
drul Henson vrea să constate cum
se dezvoltă un copil, neinfluențat
fiind de lumea exterioară. La 12
ani, aceștia vor fi introduși în so-
cietate, vor fi duși la școală, vor în-
văța o meserie. Drul Henson va
purta toată grăja ca viața acestor
20 copii să fie asigurată.

Primul roman

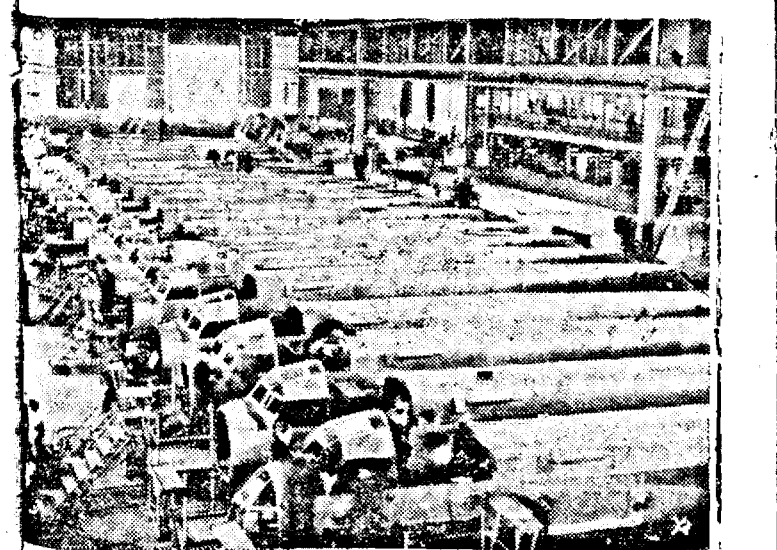
Astăzi, când cartea a cucerit lumina,
când a pătruns până în cele
mai singuraticke colturi ale globu-
lui, când oamenii își petrec timpul
liber reconfortându-se printr'un ro-
man, nimeni nu se gândește: oare
de când există aceste creații literare?
Cunoaștem seriele marilor
poeti greci și romani, primelor ba-
lade, epopee ale vechilor germani,
pergamentele chinezilor, fenițienilor
etc. Dar cine ar crede că pri-
mul roman a fost scris de un egip-
tean, anume *Enama*, acum 2200
de ani? Romanul este foarte antre-
nant și chiar titlul este încă și as-
tăzi modern: „Istoria celor doi frați.”

Cresterea numărului căsătoriilor în Ostmark

In Ostmark (fosta Austrie) nu-
mărul căsătoriilor a înregistrat în
ultimii trei ani o sporire îmbucurâ-
toare. In timp ce în anul 1937 nu
s'au înregistrat decât 6.9 căsătorii
la 1000 persoane, acest număr a
crescut la 17.7 în 1939, și a con-
tinuat și în 1940. (RDV)

Mersul trenurilor din Arad

Sosirea :	Plecarea :	
Brad, motor	Teiuș, personal	3.05
Timișoara, personal	Cermeiu, motor	5.05
Teiuș, personal	Lökösháza, accelerat	5.51
București, accelerat	Timișoara, personal	5.52
Vaşcău, personal	Pecica, motor	6.03
Curtici, personal	Brad, motor	6.30
Timișoara, motor	Curtici, personal	7.28
Pecica, motor	Timișoara, motor	7.29
Nerău, motor	Nerău, motor	7.39
Timișoara, personal	Grăniceri, motor	8.04
Lökösháza, personal	Teiuș, personal	9.35
Brad, motor	Lökösháza, personal	10.00
Curtici, personal	Battonya, personal	10.19
Cermeiu, motor	Timișoara, personal	10.25
Battonya, personal	Brad, motor	11.30
Teiuș, personal	Teiuș, personal	13.30
Timișoara, motor	Curtici, personal	13.31
Pecica, motor	Vaşcău, motor	13.35
Teiuș, personal	Grăniceri, motor	14.25
Timișoara, personal	Pecica, motor	14.30
Lökösháza, personal	Vaşcău, personal	15.21
Pecica, motor	Pecica, motor	16.45
Grăniceri, motor	Lökösháza, personal	17.24
Vaşcău, motor	Nerău, motor	17.39
Brad, motor	Timișoara, personal	17.55
Teiuș, personal	Lökösháza, personal	18.25
Nerău, motor	Brad, motor	19.25
Timișoara, personal	Pecica, motor	20.06
Pecica, motor	Timișoara, motor	20.18
Vaşcău, personal	Timișoara, personal	21.43
Lökösháza, accelerat	București, accelerat	21.52
Vaşcău, personal		1.52

Lină germană de avioane. Producția în serie a avioanelor de bombardament Ju 88

VITALIUM

un nou material pentru dentiști

Inlocuirea aurului in dentistica interesează de mult in cea mai mare măsură pe specialiști.

Primul aliaj (un aliaj de cobalt și crom), care a servit acestui scop a fost patentat în anul 1908 de profesorul german Tammann din Göttingen. De atunci cercetările au mai continut și ele au fost încununate de succes, întrucât s'a reușit obținerea unui nou aliaj, care a fost numit „Vitalium” și care afară

de faptul că posedă toate proprietățile aurului, adică nu se pătează, rezistă acizilor, etc., are și avantaje asupra aurului. Anume el cântărește jumătate cât aurul (8,3 gr. un cmc.) și cu două treimi mai puțin ca aliajele de platin. Deasemenea „Vitalium” este infinit mai rezistent ca celelalte aliaje. El suportă presiunea de 90 kg. pe mmq. (RDV)

Reportaj de războiu

In luptă cu ploaia, ceața și noroiul

Vânătorii de munte germani, in campania din Balcani

(ESS). — Un corespondent german de războiu, descrie astfel rațiunile la care au participat cu atâtă strălucire, trupele de munte ale Reichului, recrutate din regiunile de sud ale Germaniei (Austria, Bavaria și Wuerttemberg):

Operațiunile din primele zile s'au bucurat de un soare frumos, care îngăduia observația perfectă la mare distanță, deși trupa avea de înfruntat o căldură mare și praful, care se ridica în nori groși pe drumurile nepietruite.

In noaptea celei de a 2-2 zile de luptă, barometrul s'a coborât dintr-o dată. S'a făcut frig și de atunci plouă fără întrerupere. Schimbarea aceasta a vremii, lovește în aceeași măsură atât comandamentul cât și trupa. Vremea proastă are un efect foarte mare asupra stării drumurilor. Trupele noastre, care în majoritatea lor au străbătut pe jos întreaga Bulgaria, venind din România, căpătaseră oarecare experiență în ce privește drumurile din Balcani. In Bulgaria deja fusese prost de tot, dar ce au văzut acum pe pământul Greciei, face ca descrierile asupra campaniei din Polonia, să nu fie nimic pe lângă ceea ce au ei de întâmpinat acum. Praful șoselelor s'a transformat după câteva zile de ploaie într'un noroi cleios, iar după alte câteva zile, drumurile au devenit niște imense băltoace. Cai și cățari, în nesfârșite coloane, urcă defileurile, purtând în spinare muniții și provizii.

Cu deosebire recunoștință, privește soldații aceste lungi transporturi, care, zi și noapte, fără întrerupere se strecoară prin grindina de proiectile ale inamicului. Coloșii motorizați, nu cunosc însă nici un obstacol. Senitele lor frământă noroiul și urcă cu ușurință pe înălțimi, remorcând abuziere grele, tunuri antiaeriene, sau camioane care s'au împotmolit.

Dar trupa? Când se va vorbi odată despre marșurile forțate ale soldaților noștri în Polonia și Franța, trecerea acestor munți din Grecia va avea și ea desigur un loc de onoare. De 3 zile și de 3 nopți mășăluiesc regimentele diviziilor noastre de munte. Nici un petec din stofa hainelor nu este uscat. Din cap până în picioare sunt acoperiți de noroiu, ochii le sunt ruși, de zile întregi n'au dormit și n'au mâncat mâncarea caldă. N'au putut bivouac, întrucât corturile ar fi fost luate de apă.

Nu este vorba însă numai de marșuri, ci și de lupte. In aceste 3 zile ei au zdrobit rezistența unui sistem de fortificații, care se poate asemăna cu linia Maginot. La început s'a crezut că se exagerază făcându-se asemenea comparație, dar atunci când s'a pătruns în interiorul forturilor și s'a constatat puterea lor de rezistență, s'a văzut că

afirmația aceasta conținea mult adevăr.

In aceste 4 zile, o armată întreagă se luptase literalmente cu ploaia, noroiul și ceața. Ofițeri și vânători au împărțit cu toți aceeași soartă. Necazul comun întărește și mai mult legătura dintre comandamentul și trupă. Privind aceste coloane nesfârșite, care trec prin fața ochilor tăi, este imposibil să nu exclami: ce soldați minunași!

Bineînțeles că înjură cât pot împotriva acestui noroiu îngrozitor, dar când sunt chemați să acționeze, uită de mizerie și oboseală, luptă și înving.

Fără nici o îndoială, națiunile se apără cu îndârjire și stă înșipit solid în întărituri săpate în munte, disputând fiecare palmă de pământ și având drept aliaji terenul și vremea proastă. El a fost toțiși biruit, fortificațiile sale luate cu asalt, dispozitivul său străpuns, trupele noastre coborându-se după aceea fulgerător pe Valea Strumei.

Operațiunea aceasta se va număra printre cele mai de seamă acțiuni din istoria războaielor. Prizonierii greci, care se află încă sub impresia îngrozitoarelor atacuri, ne spun că în Grecia nimeni nu credea că aceste fortificații vor putea fi luate vreodată. Ele au căzut toțiși în 3 zile.

In căzărnițele subpământene, în turele și în cazemate, stăzi se află soldați germani. Ei se minunează mergând prin acest labirint, săpat sub pământ și poate se miră întrucâtva că, au putut cuceri asemenea lucru în câteva zile. Apoi stau tăcuți, strângându-și dinții, în fața mormintelor proaspelte, pe care stă zugrăvită Crucea de Fier și numele unui camarad drag, lângă care au mășăluit multe zile și care a împărțit împreună cu ei bucurii și necazuri.

Intâmpinările Sindicatului Presei Periodice din România către Conducătorul Statului.

(Urmare din col. 3-a)

rect umiltoare, pentru întreaga breasla gazetărească și aceasta numai și numai pentru că nu s'au găsit alte mijloace, onorabile, pentru susținerea acelor ce-și macină cei mai frumoși ani ai vieții lor, în folosul binelui obștesc și al progresului general al țării.

ZIARIȘTII DIN PROVINCIE nu sunt cersători și nici sinistrați. Ei au drepturi legitime de revendicat, drepturi nesocotite de decenii întregi, drepturi în posesia cărora trebuie neapărat să intre. Si unul dintre ele, cel mai de seamă, desigur că este acela de-a nu muri de foame.

Avem convingerea că în înalta

Alimentarea Angliei cu produse petrolifere este în primejdie

Vasele-cisterne se împușnează

Pe lista vaselor pe care le poate pune la dispoziția Mării Britanii America, tonajul vaselor-cisternă este reprezentat cu circa 2,8 milioane tone. Dacă transformăm această cifră în vase-cisternă, dintre care cele mai multe sunt mai moderne și mai mari decât vasele obișnuite de 7-8000 tone, obținem o flotă de vase-cisternă cu un efectiv de 400-450 de vase. Comunicătele germane au anunțat în câteva zile scufundarea a 8 mari vase cisternă inamice; aceasta înseamnă aproximativ 2% din totalul flotei de vase-cisternă a Statelor Unite. Deoarece Statele Unite au mare nevoie de vase-cisternă pentru transportarea petrolului brut și a produselor lor petrolifere spre alte țări consumatoare de peste ocean, și deoarece ele trebuie să se aștepte la pierderi simțitoare pe ruta America-Anglia, cercurile navale americane se vor gândi de mai multe ori înainte de a da englezilor vase-cisternă.

Tonajul total al globului în ce privește vasele-cisternă era, la începutul războiului, de aproximativ 11 milioane tone. O treime din aceste vase-cisternă naviga și navigă sub pavilion britanic. Două din cele trei mari trusturi petrolifere internaționale, cea anglo-olandeză din România, din Indiile olandeze și din Venezuela „Royal Dutch Shell” și compania pur engleză „Anglo-Iranian Oil Co.”, dețin o mare parte din tonajul mondial de vase-cisternă, deoarece ei fac transporturi de produse petrolifere la mari depărtări. Afară de aceste două trusturi și de trustul american „Standard Oil Co.”, doar 41/2 milioane tone de vase-cisternă nu aparțin trusturilor. Cea mai mare parte din acest rest aparține flotei comerciale norvegiene, care în Aprilie 1940 a părăsit în parte apele teritoriale și s'a pus la dispoziția Mării Britanii. In clipa de față nu se poate face o statistică absolută asupra proporției dintre vasele de transport și vasele-cisternă de englezi. Dacă se ia însă aceeași proporție pentru scufundările de vase-cisternă ca și pentru celelalte vase, atunci tonajul mondial de vase-cisternă a scăzut în primele 19 luni de războiu cu două milioane tone.

Spre deosebire de alte țări mari, Anglia nu și-a acoperit nevoile de produse petrolifere sub forma de petrol brut, ci sub forma de produse gata fabricate. De aci rezultă desavântajul că în timp de războiu nu se poate utiliza compiect tonajul disponibil de vase-cisternă. De pildă, când un vas-cisternă a fost încărcat repede, cu ulei greu sau cu ulei de uns, data viitoare el nu va putea fi încărcat cu benzină

ușoară pentru aviație, pentru că înainte trebuie curățat, ceea ce este o operație destul de lungă și costisitoare. Ne lipsesc statistici asupra rezervelor de produse petrolifere afiate în Anglia. Un lucru este însă limpede: rezervele afiate în Anglia la izbucnirea războiului au fost decimate de atacurile aeriene germane, iar pe de altă parte ele au fost consumate. Importul unor noi cantități de produse petrolifere este cu mult sub cota consumului și a distrugerilor.

In ultimele săptămâni, mai ales după volarea legii americane pentru ajutorarea Angliei, s'a discutat mult în ce măsură a avut de suferit Marea Britanie de pe urma atacurilor germane. Cele mai vizibile efecte sunt restricțiile la care trebuie să se supună Marea Britanie pe tărâmul aprovizionării cu alimente. Ele sunt vizibile deosemeni în domeniul rezervelor petrolifere, care sunt administrate de un oficiu central. Cu fiecare vas-cisternă care este distrus în drum spre An-

glia de torpilele germane sau de bombele avoaanelor, se pierd 10 până la 15.000 tone produse petrolifere. Cu fiecare vas se micșorează posibilitățile de alimentare — și aceasta tocmai în clipa când Marea Britanie trebuie să se pregătească pentru lupta decisivă. Suntem îndreptățiți să credem că distrugerea vaselor cisternă este mult mai mare decât distrugerile de alte vase. Din cauza inflamabilității încărcăturii, o mică bombă sau o grenadă de calibru mic pot distruge cu siguranță un vas-cisternă.

Afară de aceasta vasele-cisternă fac în mijlocii mai multe călătorii decât celelalte vase de transport deoarece încărcătura lor se consumă mai ușor și mai repede. Odată cu înăsprirea războiului în Atlantic — singura cale de care mai dispune Anglia astăzi, pentru alimentarea ei cu produse petrolifere — aprovizionarea cu petrol a Angliei va deveni mai grea și ea ar putea deveni brusc catastrofală.

Ultima caravană de pe continentul nostru

Cunoaștem importanța caravanelor ca mijloace de transport pentru ținuturile pustii ale Africii și Asiei. Dar cine ar fi crezut că până recent mai exista o caravană chiar în Europa.

Această caravană părea un anacronism, în timpurile noastre, când facem cu avionul 400 km. pe oră. Totuși puteai vedea în fiecare Miercuri 20 de cai cu vreo 3-6 cămile, conduși de 12 oameni, plecând din Sarajevo pentru a sosi în două zile la Fotsa. In fruntea acestei caravană pășea Meshan Djabeta care făcuse în viața lui de 5000 ori acest drum, pe care nu circula nici un vechiul modern. Cu

ajutorul caravaniei, locuitorii din satul Fotsa își duceau la piața din Sarajevo produsele, brânză, miere, stofe, piei, aducând acasă cumpărăturile făcute și chiar poșta. Caravana circula încă acum 300 ani, atunci în total 30-50 cămile, pășind și tradiția până în vremurile noastre. Dar într-o bună zi, fost construită o șesă, iar acum autobuse fac cursă între Sarajevo și Fotsa, pe o distanță de 120 km. Acesta a fost momentul sentinței de moarte pentru caravană. Și astfel a dispărut una dintre ultimele imagini pitorești de pe continentul nostru.

Sandale de vară

pentru doamne, domni și copii
mare asortiment la

Frații Apponyi

magazin de încălțăminte și modă bărbătească
Arad, vis-à-vis de Primărie

Banca de Credit Român S. A. la Arad

Casa de Păstrare a Județului Arad, vânzându-și fondul de comerț Bancii de Credit Român S. A., cu centrala la București, aceasta a înființat o sucursală la Arad, care s'a instalat în fostul local, al instituției arădane, din Bulevardul Regina Maria Nr. 22.

După informațiunile culese — în urma tranzacțiunei — sucursala Bancii de Credit Român S. A., este condusă cu multă prudență de că-

tre dl dr. Nicolae Maior, directorul, care a condus sucursala de Oradea și este cunoscut ca un eminent econom și financiar, deci toate șansele a duce la înflorire instituția de sub conducerea d-ului.

Din partea noastră urăm nouă instituții, izbândă și deplin succes pentru prețioasa ei contribuție, pe să în slujba înfloririi vieții economice din Arad.

Reconstrucția în Franța

(ESS). — In palatul artelor frumoase din Bruxelles au fost inaugurate 2 interesante expoziții. Prima este o privire interesantă asupra Anvers-ului, orașul și portul. Sunt expuse fotografii mari, modele, statistici, hărți și planuri, obiecte din istoria orașului și planurile de viitor. In cea de a 2-a expoziție, sunt expuse planurile recon-

strucției orașului Tourné, unul dintre cele mai vechi și mai frumoase orașe din Flandra, oraș care a avut mult de suferit de pe urma războiului. Și aci sunt expuse numeroase proiecte ale arhitecților precum și deseneuri și gravuri curiozităților istorice și artistice ale acestui oraș.

Pardesiuri, haine, HOSZPODAR Magazin: curăț și vopsește Eminescu 3 Intreprinderea: Stroescu 13 Impregnăm paltoane balon